

Басты бет / Заңнама / Заңнама

Қазақстан Республикасының азаматтарына, оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлікті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 2014 жылғы 30 маусымдағы
№ 213-V ҚРЗ.

← [Қайта оралу](#)

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы Заң 2014 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа
енгізіледі.

МАЗМҰНЫ

Осы Заң мемлекеттің мүлікті, оның ішінде бұрын жариялы
экономикалық айналымнан шығарылған ақшаны жария ету
жөніндегі біржолғы акция өткізуіне байланысты, сондай-ақ
Қазақстан Республикасы азаматтарының, оралмандардың және
Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдардың
табыстары мен мүлкін декларациялауға көшуге байланысты
қоғамдық қатынастарды реттейді.

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) мүлікті жария еткені үшін алым – осы Заңда белгіленген,
мүлікті жария етуді өткізгені үшін бюджетке төленетін міндетті,
қайтарылмайтын төлем;

2) мүлікті жария ету – табыстарды жасыру мақсатында заңды
экономикалық айналымнан шығарылған және (немесе)
Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ресімделмеген
не тиісті емес тұлғаға ресімделген мүлікке құқықтарды
мемлекеттің тану рәсімі;

3) мүлікті жария етуді өткізу жөніндегі комиссия (бұдан әрі –
комиссия) – Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын
тәртіппен жергілікті атқарушы органдар жанынан құрылатын және
мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдерінен тұратын,
Қазақстан Республикасының аумағында тұрған мүлікті (ақшаны
қоспағанда) жария ету туралы не жария етуден бас тарту туралы

шешім шығаруға уәкілетті комиссия;

4) мүлікті жария ету субъектілері (бұдан әрі – жария ету субъектілері) – мүлкін осы Заңда белгіленген тәртіппен жария ететін Қазақстан Республикасының азаматтары, оралмандар және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдар;

5) тиісті емес тұлға (бұдан әрі – басқа тұлға) – алған кірістерін жасыру мақсатында жария ету субъектісінің кірістерінен сатып алынған мүліктің меншік иесі ретінде әрекет еткен тұлға;

6) мүлікті жария ету туралы декларация (бұдан әрі – арнайы декларация) – жария ету субъектілерінің осы Заңда белгіленген жағдайларда мемлекеттік кіріс органдарына қағаз жеткізгіште тапсыратын декларациясы.

Жария ету субъектілері арнайы декларацияны мемлекеттік кіріс органына:

1) келу тәртібімен;

2) хабарламасы бар тапсырыс хатпен пошта арқылы ұсынуға құқылы.

Арнайы декларацияны тапсыру тәсіліне қарай:

1) келу тәртібімен – мемлекеттік кіріс органы арнайы декларацияны алған күн;

2) пошта арқылы – мемлекеттік кіріс органының пошталық хат-хабарды қабылдағаны туралы белгі қойылған күн мемлекеттік кіріс органына ұсынған күн болып табылады.

Арнайы декларацияның нысанын, оның ішінде онда көрсетілуге жататын мәліметтерді, оны толтыру тәртібін салықтың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласындағы басшылық етуді жүзеге асыратын уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) белгілейді.

Бұл ретте жария ету субъектісі осы Заңда белгіленген арнайы декларацияны тапсыру тәртібін, шарттарын және мерзімдерін, сондай-ақ жария етілетін мүлікке қойылатын талаптарды сақтамаған жағдайда мемлекеттік кіріс органы себебін көрсете отырып, арнайы декларацияны қабылдаудан жазбаша бас тартуды арнайы декларацияны тапсырған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде береді.

Мемлекеттік кіріс органы жария ету субъектісіне жазбаша бас тартуды жібермеген жағдайда арнайы декларация қабылданған деп есептеледі.

Ескерту. 1-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 13.11.2015 № 400-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

2-бап. Осы Заңның қолданылу аясы

1. Осы Заңның күші 2014 жылғы 1 қыркүйекке дейін өздеріне тиесілі болған және өздері алған мүлікті жария ететін және жария еткен жария ету субъектілеріне қолданылады.

2. Осы Заңның күші осы Заң қолданысқа енгізілген күнге заңды күшіне енген, орындалмаған:

1) 1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің [190](#), [191](#), [193](#) (1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің осы тармақшада көрсетілген баптарында көзделген қылмыстарды жасау жолымен сатып алынған мүлікті жария еткен жағдайда), [208](#), [213](#), [215](#), [216](#), [216-1](#), [217](#), [218](#), [221](#), [222-баптарында](#) көзделген қылмыстарды жасауда олар кінәлі деп танылған соттың үкімі;

2) 2001 жылғы 30 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 118, 143, 143-2, 155, 155-1, 155-3, 155-4, 155-5, 156, 157, 166, 168-1, 178, 185, 187, 205-1, 205-2, 206, 206-1, 206-2, 207, 208, 208-1, 209, 214, 237, 239, 357-1-баптарында көзделген әкімшілік құқық бұзушылықтарды жасағаны үшін әкімшілік жаза қолдану туралы судьяның, органның (лауазымды тұлғаның) қаулысы бар тұлғаларға қолданылмайды.

Ескерту. 2-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 13.11.2015 № 400-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

3-бап. Мүлікті жария ету ерекшеліктері

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше көзделмесе, мынадай мүлік:

- 1) ақша;
- 2) бағалы қағаздар;
- 3) заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі (бұдан әрі – қатысу үлесі);
- 4) оған құқық немесе ол бойынша мәмілелер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік тіркеуге жататын, басқа адамға ресімделген жылжымайтын мүлік (ғарыш объектілерінен және магистральдық құбырлардың желілік бөлігінен басқа);
- 5) құрылыс нормалары мен қағидаларына, сондай-ақ өздері орналасқан, жария ету субъектісіне меншік құқығында тиесілі жер учаскесінің нысаналы мақсатына сәйкес келетін, Қазақстан Республикасының аумағында тұрған үйлер (құрылыстар, ғимараттар);

б) Қазақстан Республикасы аумағының шегінен тыс жерлерде тұрған жылжымайтын мүлік жария етуге жатады.

Бұл ретте осы тармақтың 1), 2), 3), 4) және 6) тармақшаларында көрсетілген, Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары жерлерде орналасқан, жария ету субъектісімен өзіне тиесілі материалдық және қаржылық құралдарын ұстау немесе уақытша сақтау бойынша шарттық қатынастары, келісімдері және міндеттемелері бар басқа да ұйымдарға мүлікті (трасты) сенімгерлік басқаруға берілген мүлік те жария етілуге жатады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген:

1) жеке адамға, отбасына және кәмелетке толмағандарға, адамның және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына, бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне, мемлекеттің конституциялық құрылысының негіздері мен қауіпсіздігіне, меншікке, ақпараттық технологиялар қауіпсіздігіне, коммерциялық және өзге де ұйымдардағы қызмет мүдделеріне, қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке, халықтың денсаулығына және имандылыққа, басқару тәртібіне, сот төрелігіне және жазаларды орындау тәртібіне қарсы қылмыстарды жасау;

2) экологиялық, көліктік, әскери қылмыстарды, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар мен қылмыстарды, сондай-ақ мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстарды, экономикалық қызмет (осы Заңның 5-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілгендерді қоспағанда), оның ішінде экономикалық контрабанда

саласындағы қылмыстарды жасау;

3) жалған ақша мен бағалы қағаздар жасау және өткізу, жалған құжаттарды, мөртабандарды, мөрлерді, бланкілерді, мемлекеттік наградаларды қолдан жасау, дайындау немесе өткізу;

4) инсайдерлік ақпаратты заңсыз пайдалану және бағалы қағаздар нарығында айла-шарғы жасау нәтижесінде алынған мүлік жария етуге жатпайды.

3. Сонымен қатар:

1) сот тәртібімен оған құқықтар дауланып жатқан;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында оған құқықтар беруге жол берілмейтін мүлік;

3) кредиттер ретінде алынған ақша;

4) мемлекет пайдасына берілуге жататын мүлік;

5) "Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі бірінші кезектегі іс-қимылдар жоспарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 6 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында дағдарысқа қарсы шараларды іске асыру шеңберінде құрылысы бюджет қаражаты есебінен аяқталған жылжымайтын мүлік объектілеріндегі тұрғын және тұрғын емес үй-жайлар жария етуге жатпайды.

4. Осы Заңның мақсаты үшін Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес жылжымайтын мүлік болып айқындалатын мүлікке ұқсас мүлік Қазақстан Республикасы аумағының шегінен тыс жерлерде тұрған жылжымайтын мүлік болып танылады.

Ескерту. 3-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 13.11.2015 № 400-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.03.2016 № 479-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

4-бап. Мүлікті жария ету мерзімі

Мүлікті жария ету мерзімі 2014 жылғы 1 қыркүйектен басталады және 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталады.

Құқықтары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ресімделмеген, Қазақстан Республикасының аумағындағы жылжымайтын мүлікті жария ету үшін құжаттарды беру мерзімі 2014 жылғы 1 қыркүйектен басталады және 2016 жылғы 30 қарашада аяқталады.

Өзге де мүлікті жария ету үшін құжаттарды беру мерзімі 2014 жылғы 1 қыркүйектен басталады және жария ету мерзімі өткенге дейінгі бес жұмыс күнінен кешіктірілмей аяқталады.

Ескерту. 4-бап жаңа редакцияда - ҚР 13.11.2015 № 400-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

5-бап. Осы Заңмен ұсынылатын кепілдіктер

1. Жария ету субъектілері:

1) сыбайлас жемқорлық қылмыстарды не ұйымдасқан топ және (немесе) қылмыстық қоғамдастық (қылмыстық ұйым), трансұлттық ұйымдасқан топ, трансұлттық қылмыстық қоғамдастық (трансұлттық қылмыстық ұйым) немесе тұрақты қарулы топ (банда) жасаған қылмыстарды қоспағанда, егер бұл әрекеттер жария етілген мүлікті сатып алуға (сатып алу көздерін

қалыптастыруға), пайдалануға не оған билік етуге байланысты болса, 1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 190 (тыйым салынған қызмет түрлерінен басқа), 191, 193 (1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің баптарында көзделген, осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қылмыстарды жасау арқылы алынған ақшаны немесе мүлікті жария еткен жағдайда), 208, 213, 215, 216, 216-1, 217, 218, 221 және 222-баптары бойынша қылмыстық жауаптылықтан;

2) егер бұл әрекеттер жария етілген мүлікті сатып алуға (сатып алу көздерін қалыптастыруға), пайдалануға не оған билік етуге байланысты болса, 2001 жылғы 30 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 143, 143-2, 155, 155-1, 155-3, 155-4, 155-5, 156, 157, 166, 168-1, 178, 185, 187, 205-1, 205-2, 206, 206-1, 206-2, 207, 208, 208-1, 209, 214, 357-1-баптары бойынша әкімшілік жауаптылықтан;

3) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жеке тұлғаның активтері мен міндеттемелері туралы декларацияны және (немесе) жеке тұлғаның кірістері және мүлкі туралы декларацияны, оның ішінде жұбайының (зайыбының) тапсырмағаны немесе осындай декларациялардағы мәліметтерді толық емес, анық емес түрде бергені, оның ішінде жұбайының (зайыбының) бергені үшін тәртіптік жауапкершіліктен босатылады.

2. Мүлікті жария ету фактісі, сондай-ақ осы Заңға сәйкес мүлікті жария етуді жүргізу мақсатында ұсынылатын құжаттарда бар мәліметтер сотқа дейінгі тергеп-тексеруді бастау, әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша іс жүргізу, жария ету субъектісіне және (немесе) басқа да адамға, жұбайына (зайыбына) қатысты тәртіптік іс жүргізу үшін негіз ретінде пайдаланыла алмайды.

3. Мүлікті жария ету фактісі, сондай-ақ осы Заңға сәйкес мүлікті жария етуді жүргізу мақсатында ұсынылатын құжаттарда бар мәліметтер, егер осы баптың 4-тармағында өзгеше көзделмесе, қылмыстық іс, әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс шеңберінде және (немесе) тәртіптік теріс қылықта осы баптың 1-тармағында көрсетілген құқық бұзушылықты жасауда жария ету субъектісінің кінәлі екендігіне дәлелдемелер ретінде пайдаланыла алмайды.

4. Жария ету субъектісі құжаттардың көшірмелерін және (немесе) оларды дәлелдемелер ретінде қылмыстық іске, әкімшілік құқық бұзушылық туралы іске қоса тіркеу үшін мүлікті жария ету фактісіне байланысты мәліметтерді ұсынуға құқылы. Осы дәлелдемелерді қоса тіркеуден бас тартуға жол берілмейді.

5. Мүлікті жария етуді жүргізу мақсатында ұсынылатын құжаттардағы мәліметтер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтық, банктік және өзге де заңмен қорғалатын құпия болып танылады. Мұндай мәліметтер мен құжаттардың сақталу және оларға қолжетімділік режимін тек мүлікті жария етуді жүзеге асыратын мемлекеттік органдар, ұйымдар ғана қамтамасыз етеді. Мүлікті жария етуді жүзеге асырмайтын мемлекеттік органдар мен ұйымдар мұндай мәліметтер мен құжаттарға рұқсат алуға құқылы емес. Мұндай мәліметтер мен құжаттар жария ету субъектісінің өзінің сұрау салуы бойынша не Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларда ғана талап етілуі мүмкін.

6. Арнайы декларациядағы мәліметтердің құпиялылығына осы